

PerspeX

HOE BESTRIJD JE EEN DICTATOR DIE MIGRANTEN INZET ALS POLITIEK WAPEN?

Mensenhandel en prostitutie

“Mensenhandel bestrijden gaat ook over een norm stellen”

Legale prostitutie: een noodzakelijk kwaad?

Straatintimidatie: respecteer de grenzen van een ander

Inhoud

4-6 interview: Kamerlid Michiel van Nispen (SP)
over de nieuwe prostitutiewet

7-8 opinie: moet prostitutie gelegaliseerd blijven?

9-11 interview: directeur mensenhandelorganisatie
Comensha

12-13 analyse: maken we (lokaal) voldoende
gebruik van data over mensenhandel?

14 column: seksuele intimidatie op straat

15-16 interview: raadslid Carlijn Niesink (CU) over
lokale aanpak

17-19: opinie: hoe bestrijden we de inzet van
migranten als politiek drukmiddel?

Voorwoord

“De dag dat de boodschapper zijn eigen teksten zat raakt, is de dag dat zijn woorden voor het eerst landen in het besef van de toehoorders”

Als jongeren zitten we dikwijls niet te wachten op herhaling. Herhaling van de geschiedenis, herhaling van fouten in het bestuur van het land, herhaling van hetzelfde gedonder in de politiek. En bovendien is herhaling ook saai om zelf in de praktijk te brengen: steeds hetzelfde zeggen gaat snel vervelen, steeds hetzelfde vinden voelt op den duur enigszins ongemakkelijk. Ik hoorde echter een mooie uitspraak deze week: ‘De dag dat de boodschapper zijn eigen teksten zat raakt, is de dag dat zijn woorden voor het eerst landen in het besef van de toehoorders.’ Het is een bekend gegeven in de politiek: eindeloze herhaling kan op langere termijn toch vele harten winnen.

Ik heb in de afgelopen jaren bij Perspectief vaker bemerkt dat leden sommige standpunten enigszins moe zijn. Ze lijken uitgekauwd en kunnen bovendien een stigma in de hand werken. Mensenhandel en prostitutie zijn thema’s die wellicht in aanmerking komen voor die categorie. Iedereen ziet in hoe belangrijk ze zijn, maar moeten deze onderwerpen nu de enige zijn waar men onze partij sterk aan herkent? Is het niet tijd ze even een tijdje met rust te laten?

Als een thema belangrijk is, moet je het niet met rust laten. Dat is wat mij betreft het simpele antwoord. Het sterke profiel dat we als partij op dit onderwerp hebben en de kracht van herhaling van ons standpunt zullen naar mijn overtuiging op zichzelf een positief effect hebben. Maar er valt meer te zeggen: ons profiel en standpunt mogen het doel achter dat standpunt in belang niet overstijgen. Dezelfde inhoud vergt door de tijden heen namelijk vernieuwde analyse en argumentatie. We blijven tegen mensenhandel en prostitutie, maar moeten steeds nadenken over nieuwe manieren om met dat standpunt te reageren op een nieuwe tijd en context. De uitdaging om herhaling telkens vernieuwend te verwoorden, lijkt me bij uitstek in goede handen bij Perspectief. ◀

Hoofdreactioneel

“Bizar. Ik had nooit een cijfer bedacht. Veertig miljoen mensen die wereldwijd als slaaf worden uitgebuit?”

Ik schrok me een hoedje. Ik was nog student en luisterde op een IFES-conferentie naar een praatje over International Justice Mission (IJM). De medewerker vertelde zo tussen neus en lippen door dat er veertig miljoen slaven wereldwijd zijn. Bizar, dacht ik. Ik had nooit erover nagedacht, nooit een cijfer bedacht. Veertig miljoen mensen die wereldwijd als slaaf worden uitgebuit? Dat was in elk geval het moment dat ik IJM op mijn lijstje zette van doelen die ik wilde steunen als ik burger werd en meer geld had. (Binnenkort krijg ik een salarisverhoging dus meer mogelijkheid om weg te geven. Weet je een interessant goed doel, dan hoor ik het graag.)

Als redactie kozen we ervoor om het speerpunt ‘mensenhandel’ breder te trekken. Zo schrijft de werkgroep Buitenlandse Zaken over Belarus waar asielzoekers door dictator Loekasjenko naartoe gelokt worden en ingezet als politiek wapen. Het is misbruik van de kwetsbaarheid van mensen, en dat aan de grens met de Europese Unie. Een vorm van onrecht waar we als Europese Unie mee worden geconfronteerd. En dus: jij als Unieburger ook. Daarmee komt het speerpunt toch wat dichterbij dan het in jouw dagelijkse leven zou doen. Hoewel: alsof het daarin niet voorkomt. Denk aan de kinderarbeid achter kleding, aan de uitbuiting van arbeiders in de aanloop naar de Olympische Winterspelen.

Hoe pakken we mensenhandel effectief aan? Daar gaat Casper in zijn opinie op in, met een glasheldere conclusie. Wie zetten zich daarvoor in? Tim sprak met de directeur van Comensha, een organisatie die strijdt tegen mensenhandel. Yaroslava ging in gesprek met gemeenteraadslid Carlijn Niesink over de lokale aanpak. Welke regels zijn er nodig? Daniël sprak SP’er Michiel van Nispen naar aanleiding van de aangenomen Wet strafbaarstelling misbruik prostituees die slachtoffer zijn van mensenhandel. ◀

Redacteur: Daniël van Holten

Michiel van Nispen (SP): “Het heeft alles met rechtvaardigheid te maken. Als er onvoldoende politie is blijft onrecht onbestraft en blijft de praktijk bestaan.”

Afgelopen maart nam de Eerste Kamer een nieuwe wet aan: de Wet strafbaarstelling misbruik prostitué(e)s die slachtoffer zijn van mensenhandel. Wij spraken een van de indieners, kamerlid Michiel van Nispen (SP) over de initiatiefwet, over het traject en de verdere strijd tegen mensenhandel.

Wat houden de wet en het voorstel in?

“Het wetsvoorstel wil het walgelijke fenomeen van mensenhandel aanpakken. Dat is een moderne vorm van slavernij. Eén aspect is de rol van de klant, de afnemer van seksuele diensten. Bij de ChristenUnie, SP en PvdA was er een gemeenschappelijke afkeer van betalende klanten die nu te makkelijk mee weg komen. Dit zijn mensen die willens en wetens gebruik maken van de diensten van

een slachtoffer van mensenhandel. Daar kon nu nauwelijks tegen worden opgetreden en daar zet dit wetsvoorstel echt wat tegenover. Er staat nu een artikel bij en daar staat: “diegene die seksuele handelingen verricht met een ander terwijl hij weet of ernstige reden heeft om te vermoeden dat die ander het slachtoffer is van mensenhandel, dan kan diegene worden gestraft”. Dat is nu strafbaar. Dat is het grote belang van dit wetsvoorstel.”
Waarom die keuze, naast de pooier of handelaar ook de eindgebruiker? “De mensenhandelaar zelf is de grootste boef, de uitbuiters. Die blijft verantwoordelijk en moet worden gepakt. Daarnaast zijn er mensen die het systeem in stand houden. Dat is natuurlijk walgelijk dus we willen bij die uiteindelijke gebruiker verantwoordelijkheid leggen. Het is niet altijd makkelijk om

te bewijzen dat iemand een slachtoffer is van mensenhandel en dat de afnemer van seksuele handelingen dat ook wist of had moeten weten. Dat zal ingewikkeld worden, maar het ontbreken van die strafbaarstelling ontnam iedere verantwoordelijkheid bij de klant.”
Hoe zullen de bewijsvoering en het vervolgen hiermee verlopen?
“Er zijn natuurlijk verdachte omstandigheden of criteria. Dat er op een vreemde plek wordt afgesproken, er een tussenpartij is of dat iemand duidelijk mishandeld is of iemand anders geld aanneemt. Dit soort omstandigheden moeten politie en Openbaar Ministerie aantonen en daarover zal de rechter oordelen. Het zal niet altijd even makkelijk vervolgen zijn en niet tot veel veroordelingen leiden, maar het gaat ook om de norm stellen. De norm dat mensenhandel walgelijk ▶

is en dat je gewoon geen diensten van slachtoffers van mensenhandel afneemt.”

Hoe gaat dit samen met het andere wetsvoorstel Regulering Prostitutie die nog behandeld moet worden?

“Los daarvan is onze wet een goede aanvulling. Volgens mij komt er een vergunningplicht en registratie en eisen om te zorgen dat de kans op misstanden afneemt. Dus ze kunnen samengaan en elkaar niet bijten, maar eerder versterken.”

Is deze combinatie van partijen toeval of strategie?

“Ik was niet bij het prille begin betrokken. De SP en ChristenUnie werken vaker samen op uiteenlopende thema's, zoals recent over kansspelen en het gevangeniswezen. Wij kunnen vaak goed samenwerken. We zijn het niet over alles eens en zijn wel verschillende partijen, maar ik heb altijd veel respect voor de ChristenUnie, zeker Gert Jan Segers, maar ook de justitiewoordvoerders Stieneke van der Graaf en Mirjam Bikker.

Er zit ook misschien iets van strategie achter, maar dat dat spreek je dan niet zo uit. Het is mooi als partijen met totaal verschillende ideologieën elkaar weten te vinden. Volgens mij ontstond heit bondgenootschap in een debat waar we aandacht vroegen voor hetzelfde onderwerp en toen vonden onze partijen elkaar. Ik heb die samenwerking als heel plezierig ervaren en deed daar graag aan mee.”

Hoe kijk je naar de strijd tegen mensenhandel? Hebben we meer zicht erop?

“We weten veel zaken niet op het gebied van mensenhandel. Het speelt zich vaak af in het verborgene en niet in het volle daglicht. Dit zijn delicten waar het voor politie en Openbaar Ministerie buitengewoon lastig is om de waarheid aan het licht te brengen. Er wordt bijna nooit aangifte gedaan. Je moet zelf onderzoeken om te achterhalen hoe het precies zit en wie zich daar

schuldig aan maakt. En dat maakt de aanpak zo arbeidsintensief en ook wel complex.”

Er zouden ook meer rechercheurs voor mensenhandel opgeleid worden bij de afdeling voor mensenhandel (AVIM). Hoe staat het met die aantallen?

“Ik weet niet precies of die beloofde intensivering helemaal is gerealiseerd en die afdeling nu op volle sterkte draait. Daar ben ik erg benieuwd naar. Maar met die extra investeringen die extra mensen, blijft het krap en tekorten zullen blijven. Sowieso is de staat van de politie buitengewoon zorgelijk. Er zijn veel te weinig agenten in de wijken en veel te weinig rechercheurs. Iets extra's voor specifiek voor deze afdeling is goed, maar die agenten worden dan weer weggehaald bij andere afdelingen en diensten van de politie.” ▶

“Die strafrechtelijke kant blijft ongelooflijk belangrijk. Dat heeft alles met rechtvaardigheid te maken”

“

De norm dat mensenhandel walgelijk is en het afnemen van diensten van slachtoffers van mensenhandel dat doe je gewoon niet”

Hoe afhankelijk is de AVIM van wijkagenten en agenten bij noodhulp?

“Ik denk dat die rol bijzonder groot is. Als de wijkagent niet weet wat er leeft en speelt, dan weet hij ook niet wat voor soort mensen zich in de wijk ophouden en wat zich achter de voordeur afspeelt. Hij hoeft dat niet tot in detail te weten. Dat de wijkagent zo onder druk staat zal volgens mij ook het werk voor de teams mensenhandel lastig maken.”
 Wat is de rol van lokale overheden bij tegengaan van mensenhandel? Is er genoeg beleid?

“De organisatie verschilt behoorlijk per gemeente. Ik denk dat de hele aanpak van mensenhandel altijd lastig zal blijven. Ik en vele anderen

moeten ons er zorgen om blijven maken. Alle betrokken partijen en ketenpartners moeten er echt actief op blijven. We moeten alert blijven en ons blijven inzetten om het aan te pakken.”

Hoe waren de adviezen over het wetsvoorstel? Was de Raad van State redelijk positief?

“Ik heb niet helemaal scherp wat de Raad van State adviseerde. Wel hebben we ook de politie en het Openbaar Ministerie om advies gevraagd en die waren blij met deze strafbepaling. Ze gaven aan dat ze wel ermee uit de voeten kunnen.”

Op welke basis is de wet aangenomen?

“In de Tweede Kamer was het spannend en hebben we het criterium nog moeten aanscherpen zodat de wet aangenomen kon worden. Toen is “redelijk vermoeden” een nog strenger “ernstig vermoeden” geworden. Daardoor haalde de wet het, maar wel stemden onder andere Groenlinks, D66 en de VVD tegen. In de Eerste Kamer hebben we meer partijen overtuigd.

Tenslotte: wat is over dit thema nog niet aan bod gekomen?

“Ik wil tot slot wel pleiten voor meer investering in de politie en het Openbaar Ministerie om echt alles te doen wat nodig is. We hebben nu de wet aangescherpt voor de strafbaarstelling van de klant die misbruik maakt van de diensten van een slachtoffer. Er komt een wet aan over regulering sekswerk en het bestuurlijke kader, maar die strafrechtelijke kant blijft ongelofelijk belangrijk. Dat heeft alles met rechtvaardigheid te maken. Als er onvoldoende politie is dan blijft onrecht onbestraft en blijft de praktijk bestaan.” ◀

In de media

De afgelopen maanden waren een overtreffende trap in media-aandacht: vooral bestuurslid Internationaal Wouter-Jan de Graaf kreeg veel aandacht met zijn analyses over Oekraïne en Rusland in EW Magazine en tal van PerspectieF'ers kwamen voorbij in lokaal en regionaal nieuws vanwege hun kandidaatstellingen voor de gemeenteraadsverkiezingen.

En daarnaast:

- Redacteur Marlies Oevermans schreef een opinieartikel over wind op zee voor Nederlands Dagblad op 2 april 2022.
- PerspectieF kwam eind februari met het manifest Help Oekraïne, dat aan Tweede Kamerlid Don Ceder werd aangeboden, en liep mee in de Solidariteitsmars voor Oekraïne op 28 februari.
- Dat PerspectieF met andere politieke jongerenorganisaties pleitte voor harde sancties tegen Rusland bleef niet onopgemerkt. Op 24 februari dook CIP.nl in deze urgente oproep.
- Voorzitter werkgroep Ontwikkelingssamenwerking Rik de Waard schreef een opiniestuk voor Nederlands Dagblad over hoeveel negatieve impact Nederland heeft op de mogelijkheden van landen om ons heen mondiale doelen te halen. Op 4 februari verscheen zijn oproep in de krant: Europa en Afrika hebben elkaar nodig.

Theologie,
 een studie
 die ertoe
 doet!

- ◉ Bachelor Theologie (3 jaar)
- ◉ Master Theologie (3 jaar)
- ◉ Deeltijdmaster Theologie (60 EC in eigen tempo)

Theologische Universiteit Apeldoorn

Denken om te dienen

Legale prostitutie: een noodzakelijk kwaad?

Het wel of niet verbieden van prostitutie in Nederland blijft een onderwerp dat zorgt voor fel debat. Zelfs binnen de kringen van Perspectief blijft er discussie over de effectiviteit van zo'n verbod en de mogelijke gevolgen voor sekswerkers. Met het burgerinitiatief ik ben onbetaalbaar, ondertekend door 50.000 Nederlanders, werd een duidelijk signaal afgegeven door de voorstanders van een verbod. Betaalde seks staat voor ongelijkheid en uitbuiting en moet dus strafbaar worden. Toch lijkt de zaak niet zo zwart-wit, want worden sekswerkers echt geholpen met een verbod op prostitutie? Bovendien: is zo'n verbod wel te handhaven?

Waar partijen als D66 en GroenLinks expliciet tegen verdere stigmatisering van sekswerk zijn, is legale prostitutie een doorn in het oog van christelijke partijen zoals het CDA en de ChristenUnie. Onlangs nog pleitte Tweede Kamerlid Mirjam Bikker (ChristenUnie) voor een algemeen verbod op prostitutie. Ze deed dit naar aanleiding van berichten over ruilprostitutie, wat inhoudt dat seks wordt geruild voor bepaalde diensten. Bikker stelt de kwetsbare vrouwen voorop, die volgens haar beschermd moeten worden tegen uitbuiting. Anne Kuik (CDA) gaat nog een stap verder: zij stelde in 2020 dat prostitutie per definitie ongelijkwaardigheid zou betekenen.

Het Nordic Model

Beide partijen pleiten dus voor een verbod op betaalde seks. Ze verwijzen hierbij naar het beleid in Zweden, waar juist de bezoeker

van de prostituee strafbaar wordt gesteld: het Nordic Model. Deze wetgeving heeft als doel niet de sekswerkers te straffen (die vaak al opereren vanuit een ongelijke en afhankelijke positie), maar te focussen op pooiers en hoerenlopers.

Het model zou moeten zorgen voor een betere positie voor de prostituee, toch laten meerdere onderzoeken zien dat juist het geweld tegen vrouwen is toegenomen in de landen waar het Nordic Model is ingevoerd (o.a. Zweden, Frankrijk en Noorwegen). Het verbod verkleint de klantenpoel, waardoor meestal de slechtste klanten overblijven voor de prostituees. Als het misgaat met een klant zou de politie gebeld moeten worden. Echter, een groot percentage van de prostituees heeft een migratieachtergrond en is illegaal in het land. Dit weerhoudt ze

ervan om de politie te bellen, omdat contact met de politie tot uitzetting kan leiden.

Utilitarisme of deugdethiek?

Tijdens een recente redactievergadering van PerspeX bleek dat binnen Perspectief ook niet iedereen altijd op een lijn zit. Je kan de kwestie namelijk vanaf meerdere kanten aanvliegen. Neem het utilitarisme, waarin de morele waarde van de handeling - het verbieden van prostitutie - wordt bepaald door de stijging van het totale geluk in de gehele populatie. Als prostituees standaard ongelukkig zouden zijn met hun werk en positie, dan zou het totale geluk van sekswerkers omhoog gaan na de invoering van zo'n verbod. Toch zijn er ook gelukkige sekswerkers. Neem sekswerker Hella Dee, die stelt in het magazine One World dat juist een verbod op sekswerk leidt tot meer uitbuiting

en geweld. Zij is gelukkig met haar huidige baan en hoopt dat haar positie niet nog verder ondermijnd wordt.

Het verbieden van sekswerk is beter uitlegbaar aan de hand van de deugdethiek. De deugdethiek stelt dat de daad zelf moet worden beoordeeld aan de hand van een reeks deugden. Vanuit de deugdethiek kan worden beredeneerd dat gebruik maken van de diensten van een prostituee verkeerd is, omdat de kopers van seks handelen met verkeerde (ondeugdelijke) intenties, zoals hebzucht en wellust. Voor christelijke partijen speelt hier natuurlijk ook mee dat volgens de bijbel seks alleen bedoeld is voor binnen het huwelijk.

Vanuit deze redenering maken de gevolgen van een verbod niet meer uit, je verbiedt iets dat niet goed is, dus dat is uit zichzelf al voldoende onderbouwing. Wie dus vanuit de deugdethiek het verbod op prostitutie bepleit hoeft in de afweging niet de gevolgen mee te nemen en dat kan een verkeerd beeld genereren. De

gevolgen in de landen met het Nordic Model zijn namelijk niet mals. Amnesty International ziet dat de politiebescherming voor sekswerkers in landen waar het Nordic Model is ingevoerd wegvalt. Het bellen naar de politie wordt alleen nog gedaan als het eigen leven in gevaar is. Logisch, wanneer mogelijke uitzetting je boven het hoofd hangt.

De beste weg vooruit

Toch zijn de schrijnende gevallen van uitbuiting en mensenhandel binnen de legale wereld van de prostitutie een reden om het huidige beleid beter onder de loep te nemen. Zeker is dat een meer effectieve aanpak nodig is voor de misstanden die volop voorkomen op de Wallen onder de veelal Oost-Europese sekswerkers. Echter, om vanuit principes beleid te maken zonder een rationele beschouwing van de mogelijke gevolgen lijkt mij niet de juiste weg.

Onderzoek toont aan dat het bezoeken van prostituees slecht kan zijn voor de gezondheid en dat het desastreuus kan zijn voor huwelijken en relaties. Ook zijn er talloze

misstanden in de prostitutie en is er vaak sprake van mensenhandel. Toch is het Nordic Model niet de oplossing. Prostitutie zal opgeslokt worden door de criminele wereld en geweld tegen sekswerkers zal naar alle waarschijnlijk toenemen. Daarnaast zijn er ook sekswerkers die vrijwillig hun baan uitvoeren en door een verbod op straat komen te staan.

Het is terecht dat de ChristenUnie zich resoluut uitspreekt tegen uitbuiting en mensenhandel in de prostitutie. Echter, een totaal verbod van prostitutie zou meer kwaad doen dan goed. Reguleer zo goed als het kan, bied de slachtoffers de best mogelijke hulp en bestrijd resoluut uitbuiting en mensenhandel. Als vasthouden aan principes juist de kwetsbaarsten in de samenleving tekortdoet, kan een ander perspectief uitkomst bieden. Sekswerkers vragen om bescherming en gelijke behandeling voor de wet, niet om een verbod. ◀

Interview Ina Hut

Redacteur: Tim Woertink

Ina Hut heeft een aardige loopbaan gehad in het bedrijfsleven. Toen haar eerste kindje overleed besloot ze om vervroegd over te stappen naar de goede doelen sector. Ze ging voor Wereldkinderen aan de slag en zag dat adoptie van kinderen erg tegen mensenhandel aan schuurde. Ze probeerde het probleem van binnenuit op te lossen, maar merkte al snel dat het ´vechten tegen de bierkaai´ was. Uiteindelijk kon ze hierdoor niet meer achter adoptie staan en heeft ze haar baan opgegeven, als klokkenluider. Haar aftreden zorgde voor veel media-aandacht en zelfs voor een algemeen overleg in de Tweede Kamer. Na alle opschudding werd ze uiteindelijk directeur van Comensha waar ze haar strijd tegen mensenhandel voort zet.

Wat doet Comensha?

Ina: "Comensha staat voor Coördinatiecentrum tegen mensenhandel.

Wij registreren feiten over de aard en omvang van slachtoffers van mensenhandel. Wij brengen dus in beeld in welke sectoren slachtoffers worden uitgebuit, welke leeftijd ze hebben, welk geslacht en wat voor soort uitbuiting er heeft plaatsgevonden.

Dit doen wij omdat volgens de wet- en regelgeving de opsporingsdiensten verplicht moeten melden als zij een slachtoffer van mensenhandel aantreffen. Wij registreren dan een aantal gegevens over die slachtoffers en coördineren dan ook de eerste opvang en de eerste hulp aan slachtoffers. Denk hierbij aan het plaatsen in opvanginstellingen. Verder kunnen wij ook advocatuur inschakelen, medische hulp of wat anders nodig is.

Dit zijn twee belangrijke kerntaken van Comensha. Verder geven wij ook voorlichting aan het Nederlandse ▶

publiek om zich bewust te maken van mensenhandel in Nederland. Want voor veel mensen is dit nog een onbekend onderwerp.

Wat wordt er verstaan onder mensenhandel?

Ina: "Mensenhandel bestaat uit drie componenten: financieel gewin, uitbuiting en dwang. Het Wetboek van strafrecht geeft hier een hele lange definitie voor, maar wij versimpelen deze definitie tot deze drie elementen. Verder zijn er bij mensenhandel vier uitbuitingsvormen: De eerste is seksuele uitbuiting, hierbij kun je denken aan gedwongen prostitutie, slachtoffers van loverboys - die wij liever mensenhandelaren noemen. Het tweede is arbeidsuitbuiting, bijvoorbeeld in de transportsector, in de landbouwsector, bij schoonmaakbedrijven maar ook in de horeca. In die sectoren waar werk vaak minder betaalt en zich als het ware in het ´onzichtbare´ afspeelt zie je het vaak.

Dan heb je ook nog een derde vorm: criminele uitbuiting. Hierbij kun je denken aan slachtoffers die worden gedwongen te bedelen, winkeldiefstallen te plegen, drugs te vervoeren, en zakken te rollen. Tot slot heb je nog een vierde vorm: gedwongen orgaanverwijdering, met als doel om die te verkopen tegen hoge woekerprijzen."

Wat is het verschil tussen mensenhandelen en mensensmokkel?

Ina: "Mensenhandel is een misdad tegen een persoon, dan heb je het over de drie elementen die ik net noemde. (Dwang uitbuiting met als doel financieel gewin voor de dader) En mensensmokkel gebeurt vaak vrijwillig: mensen worden met medeweten van de persoon vaak tegen betaling de grens over gebracht. Dit is een misdad tegen de staat en geen misdad tegen de mens zelf. Maar heel vaak zie je wel dat mensensmokkel ontardt in mensenhandel, vaak moeten

mensen hoge prijzen te betalen om bijvoorbeeld naar Europa te komen vanuit Afrika. Maar eenmaal in Europa hebben deze mensen vaak een hoge schuld opgebouwd van bijvoorbeeld € 30.000. Deze moeten ze dan terugbetalen, en dat doen ze door allerlei gedwongen diensten te verrichten. En dan heb je het weer over mensenhandel."

Wat zijn de grootste obstakels bij het bestrijden van mensenhandel? En met wie wordt er samengewerkt om dit aan te pakken?

Ina: "Wij hebben een goede ketensamenwerking binnen Nederland. Die ketensamenwerking bestaat enerzijds uit de opsporingsdiensten en anderzijds werken we samen met de veiligheidshuizen, Veilig Thuis bijvoorbeeld is belangrijk hierin. Ook belangrijk zijn de zorgcoördinatoren. We hebben bijna een landelijk netwerk aan zorgcoördinatoren in Nederland. Zij zijn echt de ogen en de oren om mensenhandel in de gemeenten en regio's te signaleren samen met de politie en met de andere opsporingsdiensten en ook bijvoorbeeld met wijkteams. Wij zeggen altijd: mensenhandel gebeurt bij je om de hoek. Je moet echt regionaal ogen en oren wijd open hebben om mensenhandel te zien. Je moet echt actief op pad om mensenhandel op te sporen en te signaleren."

Ik las dat 40% van de slachtoffers jonger is dan 23 jaar, hoe kan dat?

Ina: "Jongeren zijn veel online, en worden online ook vaak gerekruteerd voor seksuele uitbuiting en criminele uitbuiting. Zeker ook met corona zijn er meer kwetsbare mensen en groepen, ook jongeren. Je merkt dat jongeren kwetsbaarder zijn hiervoor. Minderjarigen, vluchtelingen en arbeidsmigranten zijn de kwetsbare groepen."

Welke situatie of welk verhaal is u het meest bijgebleven?

Ina: "Meerdere, je ziet dat slachtoffers van mensenhandel - en met name ook van seksuele uitbuiting - vaak letterlijk en figuurlijk behoorlijke littekens hebben en behoorlijke schulden maken. Een slachtoffer van mensenhandel meldde zich bij ons die ruim vier jaar in de gedwongen prostitutie heeft gezeten. Ze heeft een kind van haar pooier, een kind van een klant, en een schuld van ruim een ton. Dat vind ik wel heel schrijnend. Anderzijds zie ik dat slachtoffers wel heel veerkrachtig zijn.."

Hoe kunnen wij als burgers mensenhandel herkennen en tegengaan?

Ina: "Eigenlijk zeggen wij altijd: één en één is drie. Je hebt vaak een soort ´niet pluis´-gevoel. Dan denk je: hier klopt iets niet. Bijvoorbeeld een krantenverkoper op straat, doet die dat gedwongen of uit vrije wil? Je zou niet direct zeggen dat dat een slachtoffer is van mensenhandel. Maar dat zou zomaar zo kunnen zijn. Als je dat ´niet pluis´-gevoel hebt, kun je het beste dat altijd melden. Je kunt bijvoorbeeld in een buurt wonen waar een privéhuus wordt gebruikt om gedwongen prostitutie te verrichten. Dan zie je vaak veel auto's rijden, mannen die de hele dag door naar binnen en buiten lopen, mannen die voor op de stoep staan, vrouwen die schaars gekleed zijn en die de deur openen. Er zijn zoveel verschillende signalen van mensenhandel die je als burger ook kan zien." ◀

“Minderjarigen, Vluchtelingen en arbeidsmigranten zijn de kwetsbare groepen.”

Gastredacteur: Casper Silvis

Hoe we effectiever mensenhandel kunnen bestrijden

De één komt uit Bulgarije en is gouden bergen beloofd als hij in Nederland zou komen werken, een ander is gevlucht voor de burgeroorlog in Myanmar, en weer een ander komt uit Nederland en werd ingepalmd door een loverboy. Mensenhandel kent vele gezichten, ontelbare slachtoffers en ongekend leed. Achter elke overlevende van mensenhandel zit een geschiedenis, maar hopelijk ook een toekomst. Hoe kunnen we overlevenden van mensenhandel een betere toekomst geven en hoe kunnen we mensenhandel het beste voorkomen?

Een einde maken aan moderne slavernij, mensenhandel en kinderarbeid voor 2030 vallen onder Sustainable Development Goal 8.7 van de Verenigde Naties (VN). Sinds 2000 hebben wij een Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen, wiens taak het is om mensenhandel en seksueel geweld tegen kinderen te onderzoeken en de overheid hierover te adviseren. Deze Rapporteur reflecteert op de huidige inzet van het Rijk, maar kan ook kijken naar andere overheden en organisaties. Jaarlijks krijgt de minister van Justitie en Veiligheid (JenV) hierover een rapport, die ook ter kennisneming aan de Tweede Kamer wordt gestuurd. Hierbij is dit jaar ook een beleidsreactie geschreven door staatssecretaris Van der Burg (JenV) en staatssecretaris Van Ooijen (ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport).

Als het gaat om internationale mensenhandel wordt er een onderscheid gemaakt in bronlanden, transitland en bestemmingslanden om aan te geven hoe een groot deel van de mensenhandelstroom plaatsvindt. In dit ►

artikel wil ik specifiek behandelen wat bestemmingslanden, zoals Nederland, kunnen doen om mensenhandel naar het bestemmingsland te voorkomen. Ik zal dus niet ingaan op het voorkomen van mensenhandel en uitbuiting elders in de wereld om in onze vraag naar goedkope producten te voorzien. Daarvoor zal ik een aantal punten uit de recente rapporten van de Nationaal Rapporteur uitlichten en ook informatie delen uit andere relevante documentatie.

Het rapport Slachtoffermonitor mensenhandel 2016-2020 is eigenlijk een dikke onvoldoende voor Nederland. 'Slachtoffers moeten echt beter en actief beschermd worden om herhaling of erger te voorkomen', zegt de Nationaal Rapporteur. Een van de treurige statistieken is dat 45% van de slachtoffers van mensenhandel binnen vijf jaar weer slachtoffer is van een delict. Deze delicten

zijn vaak ernstig, zoals uitbuiting, mishandeling, bedreiging en seksueel geweld. Slachtoffers zijn extra kwetsbaar wanneer de hulpverlening niet goed aansluit bij hun situatie. Aangezien hulp voor slachtoffers van mensenhandel sterk gedecentraliseerd is, kan de hulp afhankelijk zijn van hoe goed het lokaal geregeld is. Gemeenten zijn hier in de eerste plaats verantwoordelijk voor. Daarnaast speelt verblijfsstatus ook een rol in de hulp die geboden wordt. Daarom adviseert de Nationale Rapporteur om gemeenten en professionals langjarig en duurzaam in staat te stellen passende hulp te bieden aan alle vermoedelijke slachtoffers van mensenhandel. Hoe moet dat er dan uitzien? In de volgende alinea ga ik in op een van de cruciale onderdelen van het bestrijden van mensenhandel.

Er zijn nog maar weinig methoden voor preventie of omgaan met

de gevolgen van mensenhandel waarvan bewezen is dat ze effectief zijn. Eén van de grootste problemen is dat beleidsinstrumenten en projecten voor het aanpakken van mensenhandel en hulp bieden aan slachtoffers vaak niet goed geëvalueerd worden. Projecten zijn vaak ontworpen zonder duidelijk meetbare en betekenisvolle doelen. Wanneer het moeilijk is indicatoren te monitoren en bruikbare data te genereren, kan de effectiviteit van een interventie niet bepaald worden. Soms ontbreekt het zelfs compleet aan toetsing van projecten achteraf. Om slachtoffers van mensenhandel te helpen moeten we weten wat effectieve projecten zijn en niet maar wat in de wilde weg doen met de beste bedoelingen. Daarom is het cruciaal om bij het opzetten van een project meteen mee te nemen hoe het optimaal geëvalueerd kan worden om aan te tonen of het werkt en wat er wellicht verbeterd

Om slachtoffers van mensenhandel te helpen moeten we weten wat effectieve projecten zijn en niet maar wat in de wilde weg doen met de beste bedoelingen.

kan worden. Het opstellen van een evaluatieprogramma en het uitvoeren ervan kosten tijd en geld en daardoor blijft er minder geld over voor het project zelf. Dat is vaak een argument om de evaluatie niet of beperkt te doen. Echter, wanneer een correct geëvalueerd project succesvol is, kan de kennis gedeeld worden en elders worden ingezet, en wanneer het project suboptimaal was of zelfs contraproductief, kunnen er aanpassingen worden gedaan om de interventie te verbeteren. Daarmee zijn de slachtoffers op de lange termijn het beste geholpen.

Laten we nog even wat dieper ingaan op hoe dat er nu uit moet komen te zien door middel van een voorbeeld. Elke gemeente moet in 2022 een duidelijke en geborgde aanpak van mensenhandel hebben; dat doel

is vastgelegd in het programma Samen tegen Mensenhandel, van de Rijksoverheid. Eén van de aspecten is dat gemeenten verantwoordelijk worden zijn voor de zorgcoördinatie. Eind 2021 had ruim 70% van de gemeenten een zorgcoördinator beschikbaar die ook vaak op regionaal niveau werkzaam is. Een zorgcoördinator is het eerste aanspreekpunt voor slachtoffers van mensenhandel. Deze coördinatoren zorgen dat de juiste procedures worden opgestart en hebben hierin de leiding. Echter, afhankelijk van de gemeente wordt de rol van de zorgcoördinator verschillend ingevuld. Met een solide raamwerk voor evaluatie van de rol van de zorgcoördinator kan beoordeeld worden welke invullingen effectief zijn. Het is duidelijk dat deze op dit moment nog niet aanwezig

is, terwijl zorgcoördinatoren in veel gemeenten al een aantal jaar aan de slag zijn. Om de best practices te kunnen destilleren uit de verschillende aanpakken is het dus de hoogste tijd om te kijken hoe de rol van de zorgcoördinator geëvalueerd kan worden.

Tot slot zou ik graag zien dat wanneer gemeenten, professionals en enthousiaste vrijwilligers bij elkaar komen om interventies te plannen om mensenhandel te bestrijden en de slachtoffers te helpen, zij voldoende middelen inzetten om deze interventies goed te evalueren. Evalueren kun je leren en van evalueren leer je ook. Hoe meer we weten, hoe beter we mensenhandel kunnen voorkomen en de slachtoffers kunnen helpen. ◀

Redacteur: Yaroslava Tymts

Carlijn Niesink: ‘Er zijn veel verschrikkelijke verhalen van vrouwen in de prostitutie en daar moet iets mee gedaan worden.’

“ Een aantal straten in het stadscentrum van Leeuwarden met een paar grote bordelen vormen de roze buurt de Weaze. In de stad met 124.481 inwoners zijn er maar liefst 130 inpandige ramen met zeker 200 werkzame raamprostituees. De meeste vrouwen komen uit Oostblok en Zuid-Amerika.

Om meer te weten te komen over mensenhandel en prostitutie in Leeuwarden ga ik in gesprek met Carlijn Niesink. Zij zit sinds 2017 in de raad en is de huidige fractievoorzitter van ChristenUnie Leeuwarden.

Een schrijnend verhaal

Carlijn Niesink: “Ik ben betrokken geweest bij een organisatie die veel vrouwen die werken op de Weaze, het prostitutiegebied van Leeuwarden, sprak. Als je vrouwen vaker spreekt over hoe ze in de prostitutie terecht zijn gekomen, hoor je wat voor verschrikkelijke wereld hierachter zit. Een verhaal dat mij erg is bijgebleven, is dat van een vrouw die erachter kwam dat ze onverwacht zwanger was. Ze wilde het kindje heel graag houden. Echter, haar vriend (hoewel ik niet geloof dat het haar vriend was) zorgde ervoor dat ze een week later terug moest naar haar moederland, waar ze gedwongen abortus moest ondergaan. Toen ze drie weken later terug naar Nederland kwam, toonde ze een heel vlak gezicht waarop geen emotie was af te lezen. Ze zei: “Het is goed zo.” Voor

mijn gevoel klopte het niet. Ik heb haar nota bene zelf heel blij met een positieve zwangerschapstest gezien. Zo ontdek je de echte wereld achter die ramen. Dit soort verhalen motiveerden mij de politiek in te gaan en hier iets aan te doen.”

Ander beeld

Niesink: “Vaak zie ik dat mensen geen idee hebben wat er zich echt in de prostitutiewereld afspeelt. Ze hebben nog steeds een beetje het idee van de “Happy Hooker”. Er zijn natuurlijk altijd vrouwen die op tv zeggen dat ze het vrijwillig doen, blij met hun keuze zijn en er veel geld mee verdienen. Er is vast een percentage vrouwen dat inderdaad vrijwillig in de prostitutie werkt, maar persoonlijk geloof ik niet dat iemand gemaakt is voor de prostitutie. Ik denk dat dit indruist tegen de waarden van de mens. Ik

kan me niet voorstellen dat God het zo heeft bedoeld.

Lastig dossier

Niesink: “Binnen de politiek is prostitutie een lastig dossier. Ik heb een duidelijke mening over prostitutie. Hiermee zeg ik niet dat het helemaal zou moeten verdwijnen. Ik denk niet dat dat mogelijk is, hoewel het wel mijn ideaalbeeld is. Er zijn veel verschrikkelijke verhalen van vrouwen in de prostitutie en daar moet iets mee gedaan worden. Ik merk dat andere partijen anders in dit dossier staan. Deze partijen zeggen dat prostitutie een eigen keuze is. Men zegt ook dat het een normaal beroep is, maar waarom zijn er dan uitstapprogramma's voor nodig? En wanneer je het in de klas over beroepen hebt zal je niet snel te horen krijgen dat prostitutie wat voor je is.”

Aanpak

Niesink: “Leeuwarden heeft 130 ramen met een vergunning, waarvan nog niet eens de helft bezet is. Als je Leeuwarden met andere steden van gelijke grootte vergelijkt zijn 130 ramen relatief veel. Ik wil graag dat het aantal wordt beperkt. Het lastige is dat zolang de panden met vergunningen van de eigenaren zijn, je er niet zo makkelijk vanaf komt. De gemeente kan de vergunningen eraf halen om zo het aantal ramen te verminderen. Maar de panden blijven van de eigenaren en zij kunnen een nieuwe vergunning aanvragen. De panden van de eigenaren kopen is niet mogelijk, omdat het ontzettend duur is. We kijken daarom naar andere mogelijkheden. Laatst hebben wij, ChristenUnie

Leeuwarden, samen met de lokale PvdA de motie ‘Intake’ ingediend. In deze motie stellen wij voor een intakesysteem in te voeren. Het idee is dat een vrouw voordat ze in de prostitutie gaat werken een gesprek aangeboden krijgt over haar rechten en plichten. Dit gesprek vindt plaats met een ambtenaar die getraind is in het herkennen van mensenhandel en uitbuiting.

In Leeuwarden zijn zulke gesprekken zeker nodig, aangezien er nauwelijks Nederlandse prostituees werken. De meesten komen uit het Oostblok en Zuid-Amerika. Deze vrouwen werken drie maanden in Leeuwarden en rijden daarna door naar een andere stad, waardoor ze anoniem blijven. Tijdens de coronacrisis hadden deze vrouwen ook geen recht op een uitkering, omdat ze nergens

ingeschreven staan, terwijl dit officieel wel zou moeten. De motie ‘Intake’ is raadsbreed aangenomen, waar ik erg blij om ben.” ◀

“ **Het idee is dat een vrouw voordat ze in de prostitutie gaat werken een gesprek aangeboden krijgt over haar rechten en plichten.**

Eendracht maakt macht

Wat de EU kan doen te midden van geweld en onderdrukking in Belarus

Geschreven door werkgroep Buitenlandse zaken

De Russische agressie in Oekraïne heeft de afgelopen weken veel losgemaakt in Europa. Dat Rusland al veel langer bezig was met een agressieve buitenlandpolitiek lijkt velen te zijn ontgaan. Dit is bijvoorbeeld al langer te zien in Belarus. Sinds het najaar van 2021 zijn al vele duizenden Irakezen en Syriërs via dit land naar de grens met de Europese Unie (EU) in Polen, Litouwen of Letland gereisd. De president van Belarus, Aleksandr Loekasjenko, doet dit naar verluidt als vergelding voor de eerder opgelegde EU-sancties aan zijn land. De vluchtelingen worden ingezet als drukmiddel en zijn het slachtoffer van de staatsgeleide mensensmokkel. Zeker elf mensen zijn aan de grens

al omgekomen door onderkoeling en ondervoeding, en ook het aantal gerapporteerde miskramen in het grensgebied stijgt. Amnesty International spreekt van afpersing, mishandeling en marteling. Het Rode Kruis heeft voorsnog geen structurele toegang tot het gebied gekregen. Na de eerste mediahype, en zeker na de Russische aanval, is de publieke aandacht afgenomen en werken deze organisaties samen met politieke afgevaardigden vooral achter de schermen hard om de crisis op te lossen en verdere escalatie te voorkomen. Maar hoe moet de EU onderhandelen met een autoritair leider, zeker in deze tijd van grote spanningen? Hoe ziet effectief én principieel EU-beleid ten opzichte van Belarus eruit?

Historie

Om deze vraag te beantwoorden is het goed eerst een stukje historie te schetsen. Vluchtelingen worden namelijk niet voor het eerst ingezet als menselijk wapen. Een belangrijk voorbeeld is het conflict in Kosovo in 1999, toen grote groepen Albanezen het gebied verlieten uit angst voor verdere etnische zuivering door de Serviërs. De Servische regering zette dit in als bewijs dat de plaatselijke bevolking de aanwezigheid van de NAVO in Kosovo ongewenst vond. Een vergelijkbaar voorbeeld vinden we in 2016, toen een grote stroom Syriërs richting Turkije werd gedreven tijdens en na de Russische bombardementen van Aleppo. De ►

Russen zetten de bombardementen expliciet in als middel om een vluchtelingenstroom op gang te brengen en zo Turkije, en als gevolg daarvan ook de EU, onder druk te zetten. Vluchtelingenstromen door geweld aan sich zijn niet te voorkomen; hoe ze worden ingezet door derde partijen wel.

Ook in de situatie in Belarus gebruikt Rusland zijn machtspositie om de vluchtelingen richting Europa te drijven en zo de EU onder druk te zetten. Het is niet uit te sluiten dat ook de Oekraïense vluchtelingen meer en meer als wapen zullen worden ingezet. De handelwijze van Rusland doet ook denken aan die van China in de afgelopen jaren. Zoals Rusland zich manifesteert in Belarus, zo helpt China de leiders van zijn autocratische bureaus in Zuidoost-Azië om aan de macht te blijven. Hier worden geen vluchtelingen ingezet als wapen,

maar wel vele miljarden aan investeringen en donaties verstrekt om de regio onder controle te houden. In beide gevallen is de EU in grote mate afhankelijk van producten en diensten uit Rusland en China. Deze afhankelijkheid beperkt de Europese opties om de gang van zaken te stoppen. Over het algemeen zet de EU nu vooral sancties als druk- of strafmaatregel, maar deze halen voorsnog weinig uit. Welke mogelijkheden blijven er over om de Europese principes toch te waarborgen?

Mogelijkheden

De EU heeft een aantal opties. Ten eerste is het belangrijk om überhaupt vast te houden aan de geldende internationale wetgeving voor vluchtelingen. De huidige pushbacks, waarbij vluchtelingen buiten de EU-grenzen worden gezet zonder de mogelijkheid om asiel

aan te vragen, zijn namelijk illegaal en ontoelaatbaar. Nederland is hier medeschuldig aan, omdat ze de agressieve vluchtelingenpolitiek in crisistijd gedooft, net zoals veel andere EU-lidstaten. Ook Oekraïense vluchtelingen worden niet allemaal zo hartelijk welkom geheten als onze media soms doen vermoeden. Deze illegale praktijken moeten stoppen. Er is daarom meer mankracht nodig in Polen om de autoriteiten daar bij te staan bij het opvangen van vluchtelingen en het afhandelen van de asielprocedures. De lidstaten moeten deze verantwoordelijkheid gezamenlijk op zich nemen. Zeker in crisistijd moeten vluchtelingen snel en efficiënt verdeeld worden over Europa, desnoods door slechts een kopgroep van lidstaten. Ook moeten zij hulporganisaties helpen om toegang te krijgen tot het gebied, zodat de mensenrechten

weer gewaarborgd kunnen worden. Een tweede strategie is om een systeem van 'straffen en belonen' te hanteren om structurele veranderingen te bewerkstelligen in autoritaire regimes. Zolang Belarus veel meer baat heeft bij sterke banden met Rusland dan bij hechte banden met de EU, is er in ieder geval geen prikkel om de politieke inzet van vluchtelingen te staken. Een voorbeeld van zo'n beloningssysteem wordt gehanteerd door Japan, dat helpt om infrastructuur en gezondheidszorg te verbeteren in Cambodja, en hier politieke slagkracht mee mogelijk maakt. De 'straffende' kant van dit beleid betekent in het geval van Belarus dat de sancties moeten worden verplaatst en vervolgens

verhoogd. De huidige sancties treffen vooral politieke individuen en bedrijven gerelateerd aan defensie. De EU zou haar sancties in plaats daarvan specifieker moeten richten op de sectoren waar de Belarussische economie op draait, zoals de petrochemische, staal- en houtindustrie. Alleen door het land financieel in het nauw te drijven, kan de druk om de illegale mensenhandel te stoppen groot genoeg worden.

Richting structurele verbeteringen
Toch is de verwachting dat ook dit niet voldoende zal zijn en dat ligt misschien niet eens zozeer aan de strategieën zelf. Bovengenoemde opties zouden effectief kunnen zijn, onder twee voorwaarden.

Ten eerste moet een breder systeem van alternatieve diplomatie worden opgetuigd, waarin hard power (zoals militaire slagkracht) en soft power (zoals culturele en economische verwevenheid) structureel verenigd worden in effectief beleid. De EU bestaat niet zonder haar principes, maar toch dreigen deze door economische afhankelijkheid ondergesneeuwd te raken. Een systeem van straffen en belonen zoals hierboven beschreven, is hiertoe een goede aanzet. De EU moet daarnaast actief op zoek naar alternatieven voor Russisch gas om de afhankelijkheid te verminderen, in navolging van haar zojuist gepubliceerde REPowerEU strategie. Door meer in te zetten op diplomatieke onderhandeling ►

moet ze haar principes waarborgen en zo bijdragen aan een humaan vluchtelingenbeleid langs de grenzen in overeenstemming met internationaal recht.

Ten tweede is het belangrijk om in het achterhoofd te houden dat de EU niet bestaat zonder inzet van de lidstaten. Als we willen dat de EU meer doet, betekent dat dat onze eigen landen meer moeten doen. Gelukkig dringen steeds meer lidstaten erop aan dat het buitenlandbeleid van de EU niet meer op basis van unanimiteit, maar op basis van een meerderheid van de lidstaten wordt besloten. Dit is een goede eerste stap. De druk vanuit mensenrechtenorganisaties en burgerinitiatieven zou nationale regeringen verder moeten aansporen om de humanitaire crisis

tot prioriteit te maken in Brussel.

Als de EU haar strategieën effectief wil inzetten, is het dus zaak om deze voorwaarden te implementeren. Zolang de lidstaten geen gezamenlijke vuist maken, zal de situatie aan de EU-grenzen met Belarus voortduren. Vele vluchtelingen, van Syriërs tot Oekraïners, zullen hiervan het slachtoffer worden. Wanneer we echter doordrongen worden van de potentie van de EU én hiernaar handelen, zijn we tot veel in staat. ◀

Redacteur: Anne Kelder

Straatintimidatie hoort niet thuis in Nederland

De meeste vrouwen hebben nog nooit mensenhandel en prostitutie meegemaakt. Gelukkig maar! Dat betekent helaas niet dat ze nog nooit vervelende situaties op het gebied van seksualiteit hebben ondervonden. Straatintimidatie bijvoorbeeld is een onderdeel van de dagelijkse realiteit voor veel vrouwen. Maar wat is straatintimidatie nou eigenlijk, en hoe kunnen we dit het beste tegengaan?

Straatintimidatie is een verbale, non-verbale of fysieke ongewenste toenadering in de openbare ruimte. Dat betekent dus dat je op straat op een nare manier aangesproken, nagefloten, uitgescholden of zelfs aangeraakt wordt. Per persoon kan ook verschillen wat wordt gezien als intimiderend. De ene vrouw ziet nafluiten misschien als een compliment, terwijl andere vrouwen dit juist als vervelend ervaren. In een onderzoek uit 2017 in Amsterdam zei 79% van de jonge vrouwen eens last gehad te hebben van straatintimidatie. Bij onderzoeken in andere gemeentes kwamen wat lagere cijfers naar voren, maar in alle onderzoeken gaf een overgrote meerderheid van de vrouwen aan dat ze weleens waren geïntimideerd op straat.

Straatintimidatie is dus een groot

probleem voor veel vrouwen (en sporadisch voor mannen) en verschillende gemeentes probeerden recentelijk paal en perk te stellen tegen dit ongewenste gedrag. In bijvoorbeeld Amsterdam en Rotterdam is er recentelijk een verbod op naroeppen in het leven geroepen, waardoor daders nu een boete of korte celstraf riskeren. Zo'n verbod zou ook landelijk ingevoerd kunnen worden. De overheid is daar mee bezig, maar het kan nog even duren totdat deze wet daadwerkelijk nationaal ingevoerd wordt. In de strijd tegen straatintimidatie zou het enorm helpen als daders gestraft kunnen worden en dat de overheid duidelijk laat zien dat ze tegen alle vormen van intimidatie is. Toch vraag ik mij af of dit de enige oplossing is. Straatintimidatie gebeurt vaak terwijl mensen op straat langs elkaar

lopen en meestal zijn de daders vreemden. Veel mensen zouden op zo'n moment waarschijnlijk te bang zijn om de politie te bellen uit angst dat de situatie escaleert, en al wordt de politie gebeld, dan kunnen de daders zich snel uit de voeten maken. Dit is ook terug te zien in de gemeentes waar naroeppen wel strafbaar is, aangezien er tot op heden amper mensen veroordeeld zijn.

Maar wat werkt dan wel? Waarschijnlijk zou niemand zomaar toegeven iemand op straat seksueel te hebben geïntimideerd. Sommige mensen weten misschien niet eens dat ze een ander zo hebben laten voelen. Daarom is het een goed idee om jongeren op school hier meer over te leren. Ik heb zelf op school nooit educatie over straatintimidatie gekregen, en de meeste mensen in Nederland waarschijnlijk ook niet. Als we alle scholieren uitleggen dat dit een groot maatschappelijk probleem is en vrouwen hier veel ongemak door ervaren, hebben ze waarschijnlijk sneller door dat iemand op straat naroeppen niet stoer is, maar vervelend.

De vreselijke verhalen die nu naar buiten komen rondom The Voice laten zien hoe belangrijk het is om de grenzen van een ander te respecteren, en daar nooit overheen te gaan. Als we dit op jonge leeftijd al duidelijk kunnen maken wordt straatintimidatie hopelijk echt iets uit het verleden. ◀

Colofon

Hoofdredacteur:
Antrude Oudman

Redactie:
Anne Kelder
Daniël van Holten
Eliatha van de Bruinhorst
Marlies Oevermans
Marnix Koops
Tim Woertink
Yaroslava Tymts

Vormgeving:
The Concept Consigliere

PerspeX online

Viermaal per jaar verschijnt het magazine, maar als redactie schrijven we ook regelmatig voor de site. Je vindt onze artikelen op www.perspectief.nl/perspex en op de hoofdpagina van de site! Artikelen die onder meer afgelopen maanden zijn verschenen:

Opinie: macht corrumpeert (21 januari 2022)

Lisa Westerveld: "Onderwijs is voor de kwetsbaarste kinderen het meest ingewikkeld georganiseerd" (26 januari 2022)

Resultaten drugsenquête (1 februari 2022)

Opinie: Kun je als christen het scheppingsverhaal én de evolutietheorie geloven? (2 februari 2022)

Reactie: Artikel 23: kritische zelfreflectie, geen slachtofferschap (9 februari 2022)

Wat vind jij?

Als PerspeX-redactie zetten we ons in om elk kwartaal een magazine vol genuanceerde of juist uitgesproken stukken te schrijven. We houden wel van een politieke discussie en da's inmiddels niet alleen tot het magazine beperkt: we plaatsen ook regelmatig online stukken. Waar moeten we over schrijven? Laat het ons weten als we een thema op moeten pakken voor de site of in het magazine! Discussieer mee!

Mail: perspex@perspectief.nl

Instagram: [@cu_perspex](https://www.instagram.com/cu_perspex)

Wij zoeken jou!

De redactie van PerspeX zoekt versterking! Schrijf jij helder en graag? Wil je interessante mensen over actuele politieke thema's spreken, of in de pen klimmen om een onderbouwde kritische mening te geven? Stuur jouw sollicitatie naar perspex@perspectief.nl en wie weet verwelkomen we jou als nieuw lid van de redactie!